

Vážení adoptivní rodiče, vážení příznivci a přátelé Centra Narovinu,

ještě jednou děkujeme všem, kteří nás podpořili při aukci obrazu. Obraz našemu sdružení daroval malíř Radan Wagner a neuvěřitelných 52 000 Kč poputuje do Komunitního centra Ostrov Naděje na Rusinga Island v Keni. O tom, jak peníze konkrétně pomohou, vás budeme informovat na našich stránkách.

Rádi bychom vás pozvali na benefiční koncert, který v srpnu pro naše sdružení pořádají dobrovolníci z Kutné Hory. Výtěžek půjde na program „Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku“. Koncert bude jistě příjemným zážitkem. Pokud nemůžete přijít, můžete akci podpořit nákupem „virtuální vstupenky“. Více informací najdete níže.

Děkujeme vám za všechna milá setkání, přejeme krásné léto, dovolené či prázdniny a budeme se těšit na pravidelná setkání a akce opět od září.

Za Centrum Narovinu Simona Heřtusová - simona.hertusova@adopceafrika.cz

Srdečně zveme na benefiční

KONCERT NAROVINU

na kterém zazní muzikálové hity, ale i operní árie v podání Michala Smrkovského a Lucie Mrňákové za klavírního doprovodu Václava Poživila. Vstupné je dobrovolné a bude použito na podporu vzdělání keňských dětí.

Máte-li zájem nás podpořit, můžete zaslat libovolnou částku na účet č. 19-1460510217/0100, variabilní symbol 701.

Záznam koncertu bude ke shlédnutí na www.videofilmkh.cz.

Děkujeme. Lucka Mrňáková

16. srpna 2013 19:00 - Galerie GASK, Kutná Hora (jezuitská kolej)

Vystoupí: Lucie Mrňáková - Michal Smrkovský - Václav Poživil

Výtěžek z koncertu půjde na podporu občanského sdružení Centrum Narovinu

Děkujeme

Přemýšlíte jaký dárek poslat „svému adoptovanému dítěti“? Sladkosti, hračky, sportovní náčiní nebo výtvarné potřeby? **Darujte zdravotní pojištění**

Program zdravotního pojištění dětí z projektu Adopce afrických dětí – projektu pomoci na dálku se rozběhl poprvé v červnu roku 2009, tento rok tedy slaví své první polokulaté výročí. A je co oslavovat, protože naše zdravotní pojištění funguje úspěšně bez státních či soukromých pojišťovacích agentur. Je to díky tomu, že Centrum Narovinu vytváří vlastní Pojišťovací fond, z kterého se zdravotní výlohy platí. Přístup k pomoci, ale i použití a přesun

peněz, je tak rychlejší a efektivnější.

Díky částce 1500 Kč (v případě rodičů ze Slovenska 60 EUR) je dítě zbaveno nebezpečí, že se mu nedostane kvalitní léčby kvůli vysokým nákladům. Zdravotní pojištění umožňuje dětem získat rychlou pomoc ve stavu nouze a zároveň podporuje informovanost o nejčastějších nemocech a jejich prevenci. Zdravotní pojištění tedy dělá velmi dobrou službu. V porovnání s cenou za zaslání většího balíčku s dárky a sladkostmi do Keni (stojí kolem 600 Kč), není tato částka nijak vysoká.

Nyní několik zajímavých čísel: V minulém období od 1.6.2012 do 31.5.2013 bylo pojištěno celkem 1015 dětí. Do 1.5.2013 bylo hospitalizováno 26 dětí a 117 dětí bylo ošetřeno v rámci ambulantní péče (některé děti byly ošetřeny i vícekrát). Tři nejčastější zdravotní problémy, které se u pojištěných dětí vyskytly,

byly: malárie, respirační problémy jako např. infekce dýchacích cest, astma, zápal plic a následně gastro problémy, např. zánehy žaludku a střev či žaludeční vředy. Pro zajímavost ještě uvedme, že třem dětem byly z pojištění hrazeny brýle. Pro lepší představu uvedme, že částka za vyšetření u optika a pořízení nejjednodušších brýlí stojí v přepočtu 800 Kč.

Náš keňský koordinátor Ken Okongo, který stál u zrodu pojištění, velmi oceňuje, že rodiny se naučily vodit děti k doktorovi již s příznaky nemoci, protože se nebojí vysoké částky, kterou by jinak museli zaplatit. To velmi zvyšuje procento zachycení vážných případů již na samém počátku a pravděpodobnost jejich vyléčení.

I když ve chvíli uzávěrky článků do tohoto Bulletinu nejsou údaje finanční zprávy zcela finální (některé děti jsou ještě v nemocnici a řeší se i ambulantní léčba), podle výsledků jsme se už v tomto okamžiku rozhodli pro příští rok navýšit krytí pojištění pro ambulantní léčbu, tedy zvýšit limit na dítě z 5 000 KSH na 8 000 KSH. Tím, jak doufáme, ještě více podpoříme, že rodiče pojištěných dětí budou k lékaři zcela bez obav vodit nemocné děti vždy i s lehčími onemocněními. Částku na případy hospitalizace a naléhavých případů prozatím navyšovat nebudeme, protože se neobjevil ani jediný případ, který by vyžadoval vyšší částku než je ta, kterou máme v rámci pojištění k dispozici na každé dítě.

Děkujeme za Vaši podporu, bez které by program zdravotního pojištění nemohl fungovat, a věříme, že i nadále bude dětem dobře sloužit.

Lenka Čapková

Co ukázalo testování dětí na schistosomiázu? Ostrov Naděje na Rusinga Island, Keňa

Úvod: Ve dnech 19.-22. února 2013 proběhlo ve škole Island of Hope Humanist School na Rusinga Island v Keni testování dětí na schistosomiázu. Jedná se o onemocnění způsobené parazitním červem přežívajícím v žilách zásobujících vnitřnosti nebo močový měchýř. Díky výskytu mezipřenašeče bilharzieplže rodu Biomphalaria ve vodách Viktoriina jezera je v této oblasti endemická. Neinvazivní metodou vhodnou k zjištění prevalence (rozšíření parazita v těle) je vyšetření moče pomocí rapid testu.

Cíl: Naším cílem bylo 1) zjistit prevalenci schistosomiázy v dané oblasti, 2) odhalit riziková místa pro pohyb ve vodě a 3) zjistit, zda častější pobyt ve vodě zvyšuje riziko nákazy. Díky možnosti využít v projektu také ultrasonograf jsme chtěli 4) zjistit procento dětí se změnami na játrech, které mohou odpovídat této chorobě.

Metoda: Do projektu celkem vstoupilo 89 dětí z 1. až 3. třídy základní školy, do dalšího zpracování byly však zahrnuty jen děti které v uplynulých 12 měsících nebyly léčeny lékem praziquantelem (PZQ, celkem 74 dětí). Otestováno bylo v důsledku nedostatku testů jen 72 dětí ve věku $8,1 \pm 1,69$ let, medián 9 let, 36 chlapců a 36 dívek. Všechny děti vyplnily dotazník zahrnující informace o místě bydliště, názvu pláže, kde přicházejí do kontaktu s vodou, věku, aktivitách, které ve vodě provozují a četnosti těchto aktivit a dále o přítomnosti krve v moči nebo stolici. Děti byly hromadně seznámeny s významem a průběhem testování. Provedli jsme fyzikální vyšetření všech dětí v rámci preventivní prohlídky konané každoročně ve škole. Každé dítě bylo vyšetřeno ultrasonograficky. Následně byly děti požádány o přinesení vzorku moče. Jednotlivé vzorky byly vyšetřeny testem firmy Rapid Diagnostics: test for qualitative detection

od *Bilharzia* (*Schistosoma*). Testy byly provedeny a vyhodnoceny dle návodu. Všechny testované děti obdržely jednorázovou léčbu praziquantem v dávce 40mg/kg tělesné hmotnosti.

Výsledky: 92% dětí v dotaznících uvedlo, že přicházejí s jezer-
ní vodou do kontaktu každý den. Krev ve stolici někdy pozoroval
30% dětí (n=22), krev v moči 9% dětí (n=7). Provedli jsme
74 ultrasonografických vyšetření břicha.

Prevalence schistosomiázy ve sledované populaci byla 97%
(n=70) tzn. pouze 2 testy byly hodnoceny jako negativní.
U 38% dětí (n=28) byla ultrasonograficky zjištěna hepatome-
galie (zvětšení velikosti jater), u 4% (n=3) známky periportální
fibrózy a u 20% (n=15) pokročilejší změny ve smyslu zhrubění
jaterního parenchymu s fibrotickými změnami. Splenomegalie
(zvětšení sleziny) byla přítomna u 76% dětí (n=56). Vzhledem
k nečekaně vysoké prevalenci nebylo možné zhodnotit vliv ri-
zиковých faktorů, jako je místo a četnost vodních aktivit.

Diskuze: Ze studií autorů Shane HL, 2010 (9), Polman K, 2000 (7)
a Stothard JR, 2006 (12) vyplývá, že metoda založená na prů-
kazu CCA v moči (rapid test) je vhodná k zjišťování prevalence
v endemických oblastech.

Dle práce Verani JR, 2011 (13) se prevalence schistosomiázy
vyšetřená tímto rapid testem u školních dětí v oblasti Usoma
v Keni pohybuje kolem 48%. Ve studii Standleyho CJ, 2010 (11)
byla zjištěna prevalence touto metodou na jedné z pláží Ru-
singa Island (Kolunga) 85% (soubor tvořilo 20 dětí ve věku 6-17

let). Námi zjištěná prevalence schistosomiázy je ve sledované
oblasti Rusinga Island velmi vysoká. Vzhledem k malému po-
čtu testů nebylo možné vytvořit kontrolní skupinu dětí z jiné
komunity, které nepřicházejí do styku s vodou z Viktoriina je-
zera a tím zjistit procento falešně pozitivních testů. Falešná

pozitivita může být způsobena probíhající močovou infekcí,
97% prevalence interkurentních urogenitálních infekcí však
považujeme za nadsazenou. V příštím testování by nicméně
mělo být spolu s rapid testem provedeno vyšetření moče po-
mocí Dipstick testu.

Ultrasonografické změny u osob nakažených schistosomiázy
nebyly doposud v žádné studii popsány. Z našich nálezů vy-
plývá, že již ve velmi útlém věku jsou u dětí prokazatelné vý-
razné změny jaterního parenchymu a hepatomegalie. Obraz
cirhózy však nebyl zaznamenán. Splenomegalii považujeme
za nespecifický jev v hyperendemické oblasti malárie. Opět by
bylo vhodné porovnat získané nálezy s populací dětí v oblasti
bez výskytu schistosomiázy.

Závěr: Prevalence schistosomiázy v námi studované oblasti se
jeví jako velmi vysoká. Pro přesnější zhodnocení výskytu v růz-
ných věkových skupinách a také pro určení rizikovosti pobytu
ve vodě na jednotlivých plážích by bylo potřeba otestovat
větší část populace. Zároveň je nezbytné vyšetřit kontrolní
skupinu osob k vyloučení falešné positivity testů. Na určitém
počtu testovaných osob by bylo vhodné vyšetřit moč Dipstick
testem k určení prevalence močových infekcí.

V oblasti s takto vysokou prevalencí je WHO doporučována
tzv. „Mass chemotherapy“, tzn. každoroční jednorázová léčba
PZQ pro všechny školní děti (14). Od pravidelné léčby PZQ se
dá v budoucnu očekávat nižší riziko vzniku těžkých hepatál-
ních změn, případně pomalejší přechod do jaterní cirhózy. To
by vedlo ke snížení morbidity, mortality a prodloužení délky
života.

Snížení výskytu infekce by bylo možné docílit osvětou v ko-
munitě o ošetřování (čištění) jezerní vody. Největším přínosem
by podle našeho názoru do budoucna bylo vykopání studen
s nezávadnou vodou.

SPOLEČNĚ K MATURITĚ a VYŠŠÍMU ODBORNÉMU VZDĚLÁNÍ

Pomozte nám splnit sny studentů z Keni a umožnit jim lepší budoucnost

Centrum Narovinu rozjíždí kampaň na středních a vyšších odborných školách

Obrátili jsme se na školy s prosbou o zapojení do programu Adopce afrických dětí – projektu pomoci na dálku, který naše občanské sdružení organizuje v Keni již od roku 2002.

Projekt zprostředkovává keňským chudým dětem přístup ke vzdělání, aniž by je vytrhoval z přirozeného prostředí vlastní komunity. „Adoptivní rodič“ zasílá prostřednictvím organizace finanční částku na vzdělávání jednoho konkrétního dítěte. Částka pokrývá školné, všechny učební pomůcky a povinnou školní uniformu. Poskytnutím finanční podpory zpřístupní „adoptivní rodič“ vybranému dítěti možnost vzdělání a daruje mu tak naději na budoucnost v životních podmínkách, které jsou běžné pro ostatní děti jinde ve světě.

Částka na podporu jednoho dítěte na střední či vyšší odborné škole činí 14 400 Kč na rok. Děti jsou většinou na internátních školách, částka je tedy včetně ubytování a stravného. Platit je možné i poloviční částku, tedy 7 200 Kč na rok, zbývající částku si rodina v Keni zajišťuje sama. „Adoptivním rodičem“ na české či slovenské straně se může stát jednotlivec, skupina lidí, rodina, škola, organizace nebo firma.

„Adoptivní rodina“ je po dobu trvání adopce pravidelně informována o tom, jak si dítě vede ve škole, může si s dítětem dopisovat, vyměňovat si fotografie apod. Konkrétně budete dostávat třikrát ročně od dítěte dopis, fotografie a vysvědčení.

„Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku“ je mnohem více než pouhá ekonomická výpomoc, neboť vytváří pouto solidarity, porozumění a vzájemné náklonnosti mezi různými kulturami.

Na střední školy se obracíme zejména proto, že se jedná o závazek krátkodobý. Dětem v Keni do ukončení studia zbývá již několik posledních let. Jedná se většinou o děti, jimž „adoptivní rodiče“ již pomohli projít základním vzděláním a z různých důvodů, nejčastěji ekonomických, nemohou dále pokračovat. V příloze najdete příklady dětí, kterým „adoptivní rodiče“ hledáme a kterým můžete pomoci.

Školy mají v našem programu stálé zastoupení, nabízíme pro ně i přednášky, workshopy a projektové dny s africkou tematikou. Tato setkání se stávají velkým přínosem pro obě strany.

Na ukázkou přinášíme několik referencí ze škol, všechny najdete na našich webových stránkách.

Projektové dny Centra Narovinu umožňují nahlédnout do afrického života jinak, než prostřednictvím atlasů a učebnic zeměpisu a mohly být součástí průřezového tématu multikulturní výchova.

ZŠ Lánecká, Světlá nad Sázavou

Projekt „Afrika“ probíhá na naší škole již 6 let. Díky tomuto projektu naše škola finančně podporuje jednoho chlapce v Keni a přispívá mu tak na školné a zdravotní pojištění. Programy jsou velmi zajímavé a významně podporují vědomí dětí, proč je potřeba

ba pomáhat a jak je důležité pochopit odlišnosti jak kulturní, tak i ekonomické.

ZŠ Hostýnská, Praha 10

Děkujeme Centru Narovinu za zajímavé workshopy a besedy s africkou tematikou, které pravidelně na naší škole probíhají. Fotografie z akcí najdete v galerii naší adoptované dívenky: Adoptivní žákyně z Keni Diana Khavere.

Masarykova ZŠ a MŠ Krupka

Žáci měli možnost porovnat svůj životní styl s africkou mládeží, zamyslet se nad hodnotami lidí obou světů a blíže poznat problémy, se kterými se obyvatelé černé Afriky potýkají. Toto téma se průřezově prolínalo jak přírodovědnými, tak i humanitárními předměty, zasahovalo také do oblasti primární prevence.

Gymnázium a Střední odborná škola Moravské Budějovice

Vy všichni, kteří pracujete na projektu Adopce na dálku, jistě víte, jak je důležitá bezprostřední zkušenost, přenos sdělení, že kdesi za blahobytným životem Evropana existuje konkrétní osud, například Afričana, který stojí za zaznamenání i pokus něco v něm změnit. Pevně věříme, že podobný náhled, utvrzení se ve smysluplnosti adopce „našeho Simona“ získalo i dvě stě dětí naší školy. Moc jste nám svou dnešní prezentaci pomohli. Děkujeme!

ZŠ Rokytnice v Orlických horách

Možnost podpory může být samozřejmě nejen ze strany středních škol, ale i ze strany nejšířší veřejnosti.

Další možností podpory programu Adopce afrických dětí – projektu pomoci na dálku je také jednorázová nebo nepravidelná podpora v rámci Klubu přátel Adopce.

V případě jakéhokoliv dotazu jsme vám plně k dispozici.

Centrum Narovinu
info@centrumnarovinu.cz
mobil 777 711 911, 732 203 196
www.adopceafrika.cz

Příklad dětí, pro které hledáme nové „adoptivní rodiče“

**Janet Muthoni
Mbugwa**

ID: 51296
Třída SŠ: **prvák**
Rok narození: 1998
Bydliště: Nairobi, Riruta, Kenya

Popis situace: Janetin tatínek zemřel, proto žije pouze s maminkou, které pomáhá s prodejem zeleniny. Janet je velmi pilná a podle posledního vysvědčení je nejlepší ve třídě. Nejvíce jí jde business studies, zeměpis a angličtina. Ve škole hraje fotbal a byla vybrána do reprezentace okresního týmu. Chodit na střední školu byl vždy její sen, nyní nastoupila do 1. ročníku střední školy, ale bohužel její adoptivní rodič musel dosavadní podporu ukončit. Proto hledáme nového, který by jí umožnil ve studiu pokračovat.

Gilbert Onunga

ID: 41519
Třída SŠ: **prvák**
Rok narození: 1997
Bydliště: Nairobi, Spring Valley, Kenya

Popis situace: Gilbertovi rodiče jsou bez stálých příjmů a nemají dostatek peněz na zaplacení školného. Chlapec chodí do školy rád a dobře se učí. Byl přijat na jednu z nejlepších středních škol v provincii Nyanza. Nejvíce mu jde biologie, chemie, historie a business studies. Hledáme nového adoptivního rodiče, díky kterému by mohl pokračovat ve studiu.

**Podívejte se na naše stránky,
kde naleznete aktuální seznam dětí:
www.centrumnarovinu.cz/adopce/seznam-deti**

ZAPOJTE SE DO KLUBU PŘÁTEL ADOPCE AFRICKÝCH DĚTÍ – PROJEKTU POMOCI NA DÁLKU

Líbí se vám tento projekt, ale momentální situace vám nedovoluje adoptovat si na dálku jedno z dětí? Přesto byste si přál(a) studium dětí v Keni finančně podpořit?

Tak právě pro vás je tu Klub přátel Adopce afrických dětí – projektu pomoci na dálku.

Fond tvořený jednorázovými příspěvky slouží k podpoře dětí v projektu Adopce, které ztratily adoptivního rodiče a rády by si dokončily středoškolské vzdělání. Dále putují na pokrytí školních nákladů dětem na základních školách, které ztratily adoptivního rodiče a čekají na náhradního. Na náklady spojené s přestupy na školy vyšší a odborné. Na vzdělání dětem, které již delší dobu čekají v programu na podporu apod. Zkrátka na vše, co se týká zdárného dokončení vzdělání dětí v našem projektu Adopce afrických dětí – projektu pomoci na dálku.

Na našich stránkách vás budeme pravidelně informovat, jakým dětem byla konkrétní pomoc poskytnuta.

Poslat je možné jednorázovou částku, pravidelné či nepravidelné částky během celého roku.

I jednorázová pomoc dětem velmi pomůže.

Číslo účtu 19-1460510217 / 0100 KB, Praha 5. Variabilní symbol Klubu přátel je 800.

Předem děkujeme za vaši podporu a pomoc.
Centrum Narovinu

Novinky z Kauti

Koordinátor Josephat nám poslal pár fotografií dokumentujících, jak projekt Voda pro Kauti zlepšil pěstování plodin, které zde byly doposud ojedinělé. Místní lidé se těší, že za dva roky budou banánovníky a další plodiny v této oblasti již hojně rozšířené a pomohou změnit životní úroveň místních obyvatel.

Celá komunita posílá pozdravy do České republiky a těší se na další spolupráci.

Návštěva Florence

K adopci keňského dítěte jsem se rozhodla po Vánocích 2012. Popudem byl také článek o návštěvě Petra Kostky v Ugandě u jeho adoptovaného dítěte.

Vzhledem k tomu, že začátek školního roku v Keni je v lednu, bylo třeba postupovat rychle. To se nám s českou koordinátorkou podařilo. K vyřízení všech formalit došlo během pár dní, takže Florence mohla po Novém roce nastoupit do školy.

Musím se přiznat, že jsem dítě vybírala s ohledem na jeho bydliště. Věděla jsem totiž, že v únoru pojedeme na dovolenou na pobřeží jižně od Mombasy, a již tehdy jsem myslela na osobní setkání. Organizace setkání byla trochu složitější, protože se ukázalo, že Florence již nebydlí v Mombase u sestry své zesnulé maminky, ale přestěhovala se k babičce do vesnice poblíž města Voi, cca 200 km od Mombasy. Vzhledem k tomu, že jsme nejeli do Keni poprvé, zamítli jsme nabízenou variantu, že by Florence přijela za námi do hotelu. Rozhodli jsme se pronajmout si auto a za adoptovanou dcerou se vypravit do místa jejího bydliště – vesnice Mwatate.

Část dárků jsme nakoupili už doma, hlavně psací potřeby, pastelky, jednoduché knihy v angličtině s obrázky, penál, batoh do školy a tričko. Obávala jsem se, zda angličtina v knihách není pro Florence příliš jednoduchá. Později jsme však zjistili, že se s ní anglicky skoro nedomluvíme a že i znalost angličtiny její tety byla sotva dostatečná k základní komunikaci. Koupila jsem také drobné ozdoby do vlasů. Nevěděla jsem, že děti ve škole nesmí nosit dlouhé vlasy. Ozdobné motýlky tedy může nosit leda připnuté na šatech. V Keni jsme pak dokoupili základní potraviny pro rodinu, sladkosti a propisovačky pro spolužáky.

Napadlo mne vytisknout si před odjezdem dopis, který jsem Florence poslala začátkem ledna. Stručně jsem jí tam představila naši rodinu, přidala spoustu našich fotografií, fotografií bydlení i Prahy. A udělala jsem dobře. Dopis Florence ještě neměla a moc se jí líbil. Nad ním jsme zahájili společnou komunikaci.

Ve smluvený den a hodinu čekala u hotelu (dovnitř ji totiž nepustili) keňská koordinátorka pro Mombasu Dorice. Cesta do města Voi trvala skoro čtyři hodiny. Jen cesta k převozu v Mombase trvala hodinu, zdržení na ferry, potom průjezd ulicemi Mombasy plnými autobusů a nákladáků... Konečně jsme se dostali na hlavní silnici spojující Mombasu s hlavním městem Nairobi. V každém směru jeden pruh a spousty nákladáků, které zásobují vnitrozemí zbožím z mombaského přístavu.

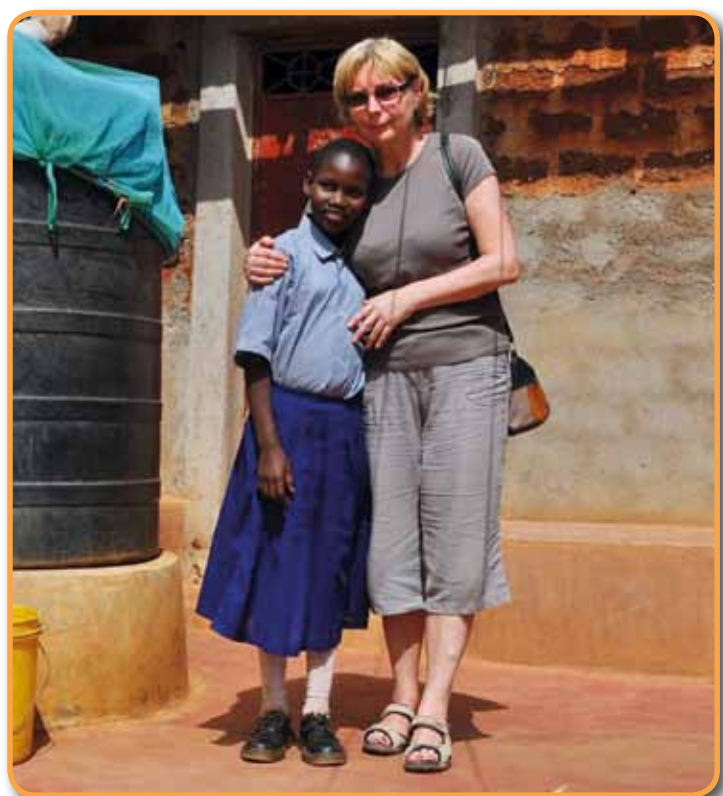
Ve Voi jsme si dali oběd a trochu se občerstvili. Odbočili jsme z hlavní silnice směrem na západ k hranicím s Tanzánií. Asfaltka se brzy změnila v prašnou cestu a naše průvodkyně začala horečně telefonovat. Zjistili jsme, že vlastně neví přesně, kde vesnice je, a komunikuje s tetou Florence. Bylo poledne, děti ze škol šly domů na oběd a z hovoru jsme vyrozuměli, že zjišťuje podle barevné kombinace školních uniforem, zda jsme již na místě. Nakonec jsme zjistili, že Mwatate je dost velká vesnice, kterou bychom nepřehlédli. A v centru vesnice nešlo pře-

hlédnout koordinátorku Lydii v bílých šatech a s mobilem na uchu. Nasedla k nám do auta a jeli jsme do školy.

Naskytl se nám pohled na ohromné fotbalové hřiště (sem tam jáma) na mírném kopci a nahoře dvě dlouhé budovy ve tvaru písmene L. Co vchod, to třída. Ta naše je pátá. Děti jsou doma na obědě, u školy je jich pár, ale poměrně rychle jich přibývá. Florence je taky na obědě. Nakoukneme do ředitelny, zástupce ředitele si s námi chvíli povídá, všímám si regálu plného učebnic se zohýbanými rohy pokrytými stejným rezavým prachem, jaký je tu všude. Pak jdeme do třídy. Podle našeho odhadu se sem vejde 40 dětí, ale až se třída zaplní, vidíme, že děti sedí v lavicích po čtyřech, a my musíme toto číslo zdvojnásobit.

Po chvíli přichází Florence ve školní uniformě trochu větší velikosti, asi aby dlouho vydržela. Je na svůj věk vysoká, štíhlá. Rozpačitě se seznamujeme přímo před tabulí. Vytahuji dopis s fotkami, nad obrázky z ní trochu padá ostych. Když chceme

rozdat dětem sladkosti a propisky, s radostí se toho ujímá. Třída se mezi tím zaplnila, v oknech se tlačí další děti. Loučíme se, odcházíme všichni k autu a jedeme k Florence domů. Dům je vzdálen od školy asi 4 km, přes celou vesnici.

Domek Florenciny babičky je uprostřed kukuřičného pole. Na místní poměry je poměrně luxusní, z tvárnice, se střechou z vlnitého plechu, zavedenou elektřinou a nádrží na dešťovou vodu na uklizeném dvorku. Parkujeme na poli pod stromem. Babička nás srdečně vítá a my jí předáváme krabici s potravinami. Vede nás do uklizeného obýváku vyzdobeného vánočními přáními, kalendáři a předvolebními plakáty. Usedáme na sedačky, hovor plyne trochu kostrbatě, babička neumí anglicky. Předávám Florence dárky, zdá se mi, že největší radost má z tužek a oblečení. Prohlížíme si knihu a ukazují jí, jak nalepovat anglická slova a obrázky. Přichází ještě bratranec, asi dvacetiletý hoch a přiváží balenou vodu, kterou nám nabízí. Vlastně jsme rádi, že nedostaneme nějaké jídlo, patrně bychom měli trochu obavy jej jíst.

Od Florence se alespoň dozvídáme, že se chce stát policistkou, učí se ráda anglicky a že má ráda kočky. Hovor dospělých pak sklouzne k nadcházejícím volbám a kandidátům. Na závěr návštěvy se fotíme na dvorku u hromady sušené kukuřice a cisterny s dešťovou vodu. Lydie ještě před focením přeleští Florence školní polobotky a babička drží v ruce tašku, ve které před chvílí donesla s pole kukuřici. Všichni nás jdou vyprovodit k autu, ještě si chvíli povídáme, a pak se už musíme rozloučit. Doufáme, že se do roka opět do Keni vrátíme a setkáme se s Florence a její rodinou.

Ve Voi dáváme Dorice peníze na autobus zpět do Mombasy, protože si výlet prodloužíme o návštěvu blízkého národního parku Tsavo. Autobus odjíždí za pár minut, jsme rádi, že nemusí dlouho čekat.

Návštěva Florence, její školy a její rodiny patří k nejsilnějším zážitkům naší dovolené. Beze mne by asi Florence nemohla chodit do školy, bez ní bych nikdy nepoznala život v Keni z takové blízkosti. Obohatily jsme se tak navzájem. A doufám, že v tom budeme pokračovat.

Ukázka programu partnerství mezi českými a keňskými školami

Výukové pomůcky vyrobené dětmi v ČR pro keňské školy

Komunikace mezi dětmi – dopisy, obrázky, vlastnoručně vyrobené dárečky...

